

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ UYGULAMA YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu yönerge, Karadeniz Teknik Üniversitesi öğretim üyeleri ve doktora, tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlilik eğitimi tamamlamış araştırmacılar tarafından hazırlanan bilimsel araştırma proje önerilerinin değerlendirilmesi, kabulü ve desteklenmesi ile bunlara ilişkin hizmetlerin yürütülmesi, izlenmesi, sonuçlandırılması ve bu sonuçların kamuoyuna duyurulması ile ilgili uygulama, usul ve esaslarını düzenler.

Dayanak

Madde 2- Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4684 sayılı kanunla değişik 58. maddesi ve 10.04.2002 tarih ve 24722 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmış olan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır. Bu yönergede yer almayan hususlar hakkında ilgili yönetmelik hükümleri ile genel hükümler uygulanır.

Tanımlar

Madde 3- Bu yönergede geçen kavramların tanımları aşağıda belirtilmiştir:

- a) Üniversite: Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ),
- b) Rektör: KTÜ Rektörü,
- c) Yönetim Kurulu: KTÜ Yönetim Kurulu,
- d) Senato: KTÜ Senatosu,

e) Birim: KTÜ'ye bağlı fakülte, enstitü, yüksekokul, meslek yüksekokulu, araştırma ve uygulama merkezleri,

f) Komisyon: KTÜ Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Komisyonu (Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince bilimsel araştırma projelerinin kabulü, değerlendirilmesi, desteklenmesi ve izlenmesi amacıyla oluşturulan komisyon),

g) Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi: Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonunun sekretarya hizmetlerinin yürütülmesi, bütçe ödeneklerinin özel hesaba aktarılması ve özel hesaba ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesinden sorumlu birim,

h) Danışman: BAP Komisyonu veya PDK'ların proje önerilerinin değerlendirilmesi için yararlanacağı ilgili alanlarda uzmanlaşmış yurt içi ve yurt dışındaki bilim adamları,

i) Bilimsel Araştırma Projeleri: Tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler ile bilim insanı yetiştirme ve araştırma alt yapısı geliştirme projeleri,

j) Proje Yöneticisi: Projeyi teklif eden, hazırlanmasından ve yürütülmesinden sorumlu olan öğretim üyeleri ile doktora, tıpta uzmanlık ya da sanatta yeterlik eğitimini tamamlamış araştırmacı,

k) Araştırmacı: Bilimsel araştırma projelerinin yürütülebilmesi için proje yöneticisi tarafından proje ekibinde gösterilen öğretim elemanı,

l) Sözleşme: BAP Komisyonu tarafından desteklenmesine karar verilen projeler için, proje ile ilgili ayrıntıların içeren, Proje Yürütücüsü ve BAP Komisyonu Başkanı tarafından imzalanan BAP Proje Destekleme Sözleşmesi,

İKİNCİ BÖLÜM

Bilimsel Araştırma Projelerinin Önerilmesi, Değerlendirilmesi ve Kabulü Proje Türleri

Madde 4- Karadeniz Teknik Üniversitesi bünyesinde yürütülecek olan bilimsel araştırma projeleri aşağıda verilen dört ana grupta ele alınır ve değerlendirilir:

a) KTÜ BAP-01: Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Destek Programı

Bu programın genel amacı, üniversite araştırma kapasite ve becerisinin gelişmesine katkıda bulunmaktır. Özel amacı ise, program kapsamında desteklenen projelerle bilim literatürüne özgün katkılar sağlamak, öncelikli araştırma alanlarında araştırmalar yaparak ülkemizin teknoloji üretimine ve dolayısıyla rekabet gücünün artmasına destek olmak ve bölgemiz ve ülkemizin sosyo-ekonomik gelişimine katkıda bulunmaktır. Bu program kapsamında, bir öğretim üyesi en çok iki projede yürütücü olabilir. Projelerde araştırmacı veya danışman olarak görev almada sınır yoktur. Proje süresi, en fazla 36 ay olabilir. Üst destek sınırı, her yıl BAP Komisyonu tarafından Rektörlüğe önerilir ve Rektörlükçe belirlenir. Makine-teçhizat taleplerinin toplam bütçe ile dengeli olması gözetilir. Bu program kapsamında, altyapı oluşturmaya yönelik olan projeler desteklenmez. Her yıl bir dönemde başvuru alınır. Son başvuru tarihleri BAP tarafından duyurulur.

b) KTÜ BAP-02: Hızlı Destek Programı

Genel amacı üniversite araştırma kapasite ve becerisinin gelişmesine katkıda bulunmak olan bu programın özel amacı, acil, kısa süreli, küçük bütçeli araştırma ve geliştirme projelerine destek sağlamaktır. Proje önerilerinin alınma ve değerlendirme sürecinin uzun sürmesi, mali, idari ve benzeri bürokratik sorunlar, araştırma faaliyetlerinin planlanması ve etkin bir şekilde yürütülmesinde bazı sıkıntılara neden olmaktadır. Özellikle, bazı araştırmaların teknolojide ve bilim dünyasında yaşanan hızlı değişimler nedeniyle daha kısa sürede tamamlanması gerekmektedir. Bu sorunların giderilmesi için hazırlanan bu program, araştırmalara daha hızlı kaynak aktarmak ve daha az bütçe ile tamamlanmasını sağlamaktır. Bu program kapsamındaki bir proje tamamlanmadan, yine bu program kapsamında yeni bir proje önerilemez. Proje süresi en fazla 12 ay olabilir. Üst destek sınırı, her yıl BAP Komisyonu tarafından Rektörlüğe önerilir ve Rektörlükçe belirlenir. Başvurularda herhangi bir zaman sınırlaması yoktur. Her zaman başvuru yapılabilir. Başvuruları değerlendirmek üzere Komisyon en az iki ayda bir toplanır.

c) KTÜ BAP-03: Ar-Ge Başlangıç Destek Programı

Genel amacı üniversite araştırma kapasite ve becerisinin gelişmesine katkıda bulunmak olan bu programın özel amacı, yeni başlayan öğretim üyelerine (KTÜ'de öğretim üyeliğine son üç yıl içinde atanmış olanlar) araştırma altyapıları oluşturabilmeleri ve bir

araştırma programı başlatabilmeleri için bir proje çerçevesinde destek sağlamaktır. Bu program kapsamında, programın gerekçesine uygun öğretim üyesi, en çok bir projede yürütücü olabilir ve programdan en çok bir defa yararlanabilir. Proje süresi en fazla 24 ay olabilir. Üst destek sınırı, her yıl BAP Komisyonu tarafından Rektörlüğe önerilir ve Rektörlükçe belirlenir. Makine-teçhizat taleplerinin toplam bütçe ile dengeli olması gözetilir. Başvurularda herhangi bir zaman sınırlaması yoktur. Her zaman başvuru yapılabilir. Başvuruları değerlendirmek üzere Komisyon en az iki ayda bir toplanır.

d) KTÜ BAP-04: Araştırma Altyapısı Destek Programı

Genel amacı üniversite araştırma kapasite ve becerisinin gelişmesine katkıda bulunmak olan bu programın özel amacı, birimlerde ortak kullanıma açık araştırma laboratuvarlarının altyapılarının güçlendirilmesi için makine-teçhizat desteği sağlamaktır. Üniversitenin araştırma kapasitesine önemli katkılar veren veya verme potansiyeli olan birimlerin araştırma altyapısını güçlendirmek üzere hazırlanan bu program kapsamında yönlendirilmiş projeler desteklenir. Bu program kapsamında, başvurular bölümlerce yapılır. Bölüm Başkanı, en az üç öğretim üyesinden oluşan bir komisyonun hazırlayacağı gerekçeli rapor ve kendi gerekçeli görüşlerini içeren bir yazıyla birlikte başvuru formunu Dekanlığa iletir. Dekan, kendi görüşünü de ekleyerek bölüm projesini BAP'a iletir. Bir dönemde bir bölüm, en çok bir proje sunabilir. Proje süresi en fazla 12 ay olabilir. Üst destek sınırı, her yıl BAP Komisyonu tarafından Rektörlüğe önerilir ve Rektörlükçe belirlenir.

e) KTÜ BAP-05: Yurtdışı Araştırma Destek Programı

Programın amacı, daha önce uzun süreli yurtdışına çıkma fırsatı bulamamış olanlar öncelikli olmak üzere öğretim üyelerinin yurtdışı araştırma kuruluşlarına yapacakları araştırma amaçlı ziyaretleri en az üç, en çok altı aya kadar desteklemektir. Aday, başvuru formu, yabancı dil belgesi, davet mektubu ve ayrıntılı araştırma planı ile BAP'a başvurur. ***Programa her zaman başvuru yapılabilir.*** Başvuruların değerlendirmesinde, farklı disiplinler arasında denge de gözetilir. Bu programında en çok bir kez faydalanılabilir. Program kapsamında, gidiş-dönüş uçak biletleri karşılanır. Ayrıca, gidilecek ülkeye göre BAP Komisyonunca belirlenen bir üst limit aylık ücret çerçevesinde ödeme yapılır.

f) KTÜ BAP-06: Uluslararası Eş Proje Programı

Programın amacı, AB fonları gibi uluslar arası bir fon kaynağından destek alan projelere, kurum katkısını (veya eş finansmanı) karşılayabilmek adına destek sağlamaktır. Bu amaçla, uluslar arası bir kaynaktan destek alan projeleri tamamlayıcı içerikte hazırlanan eş projelere destek sağlanır. Proje başvurularında, proje başvuru formuna ilave olarak kabul edilen uluslar arası projenin kopyası ve kabul belgeleri sunulur. Kurum adına sunulmuş projelerde başvurular doğrudan BAP'a yapılır. Başvurularda herhangi bir zaman sınırlaması yoktur. Her zaman başvuru yapılabilir. Başvuruları değerlendirmek üzere Komisyon en az iki ayda bir toplanır. Bu projelerde nihai rapor olarak, uluslar arası proje fon kuruluşu tarafından kabul edilen nihai rapor ve bir özet proje raporu sunulur.

Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Komisyonu

Madde 5- Madde 1'de belirtilen görevlerin yürütülmesi için Rektör veya görevlendireceği bir Rektör Yardımcısının başkanlığında lisansüstü eğitim veren enstitü müdürlerinden ve Senatonun önerisi ile Rektör tarafından görevlendirilen, uluslararası atıf indeksleri tarafından taranan dergilerde yayını olan ve yayınlarına bu indeksler tarafından taranan dergilerde atıf yapılan beş öğretim üyesinden oluşan bir komisyon kurulur. Konu ile ilgili Rektör Danışmanı komisyonda Raportör olarak görev yapar.

Komisyon üyeleri, Üniversitede var olan bilim dalları arasında denge gözetilmek suretiyle dört yıl için görevlendirilir. Süresi biten üye aynı usulle yeniden görevlendirilebilir. Asli görevleri nedeniyle Komisyonda bulunan üyelerin her ne şekilde olursa olsun esas görevlerinden ayrılmaları halinde Komisyondaki görevleri de kendiliğinden sona erer. Süresi bitmeden ayrılan üyenin yerine, kalan süreyi tamamlamak üzere aynı usulle görevlendirme yapılır.

BAP Komisyonunun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 6- Komisyon, Madde 1'de belirtilen amaç ve kapsam bağlamında proje başvurularının kabulü, değerlendirilmesi, desteklenmesi, izlenmesi, dondurulması, kapatılması, ek süre verilmesi, ek bütçe verilmesi, iptali ve sonuçlandırılması görevlerine ve ilgili formların ve belgelerin hazırlanması, değiştirilmesi yeniden düzenlenmesine ilişkin yetki ve sorumluluklara sahiptir. Komisyon, proje değerlendirmede gerek gördüğünde alt komisyonlar oluşturabilir. Değerlendirmede, TÜBİTAK proje değerlendirme kriterleri ve sistemi esas alınır. Komisyon, her bir program ile üst destek sınırını her yıl belirleyerek Rektörlüğe önerir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilimsel Araştırma Projelerinin İzlenmesi ve Sonuçlandırılması

Projelerin İzlenmesi ve Sonuçlandırılması

Madde 7- Desteklenmesi karar verilen herbir proje için "KTÜ BAP Proje Destekleme Sözleşmesi" hazırlanır. Bu sözleşmenin projenin proje yürütücüsü ve BAP Komisyon Başkanı tarafından imzalanmasını takiben proje başlatılır. Projenin yürütülmesi ile ilgili bütün hususlar bu sözleşmede ayrıntılı bir şekilde belirtilmiştir. Proje yürütücüsü, bu sözleşmede yer alan hükümlere uymak zorundadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hususlar

Mali Hususlar

Madde 8- Yüksek Öğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi ile Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usullere göre yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten Kaldırma

Madde 9- Üniversite Senatosunun 21 Haziran 2002 tarih ve 176 nolu toplantısından kabul edilen ve 18 Ağustos 2003 tarih ve 184 nolu toplantısında bir maddesinde değişiklik yapılan "KTÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi" birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 10- Bu yönerge, Senatonun onay tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 11- Bu yönerge hükümleri Rektör tarafından yürütülür.